

27. august 2010

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Inspektion af Arresthuset i Assens den 8. oktober 2008

OPFØLGNING

J.nr. 2008-2724-628

Indholdsfortegnelse

Ad punkt 2.2.	Celler	2
Ad punkt 2.3.1.	Toilet og bad	7
Ad punkt 2.3.2.	Arbejds-, undervisnings- og fritidslokaler	7
Ad punkt 2.3.3.	Besøgsrum	9
Ad punkt 2.3.5.	Andet	9
Ad punkt 3.1.	Arbejde og undervisning mv.	10
Ad punkt 3.2.	Fritid	12
Ad punkt 5.1.	Tv-kanaler	13
Ad punkt 5.2.	Husorden	13
Ad punkt 5.4.	Tankedag	15
Ad punkt 6.	Rapportgennemgang	16
Ad punkt 6.1.	Lidt om sagerne	19
Ad punkt 6.6.1.	Faktiske omstændigheder	20
Ad punkt 6.6.3.	Retsgrundlag	21
Ad punkt 6.7.	Kompetence	23
Ad punkt 6.8.	Protokollen	24
Ad punkt 6.10.1.	Konfiskation	26
Ad punkt 6.10.2.	Modregning af erstatning	27
Ad punkt 6.11.	Klagevejledning og domstolsprøvelse	28
Opfølgning		29
Underretning		29

Den 22. december 2009 afgav jeg endelig rapport om min inspektion den 8. oktober 2008 af Arresthuset i Assens. I rapporten bad jeg om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg har herefter modtaget en udtalelse af 30. marts 2010 med bilag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, herunder et skema som direktoratet har udfærdiget, med (gengivelse af) en udtalelse fra arresthuset/Arrestinspektøren for Syd- og Sønderjylland og Fyn og e-mail-korrespondance med arrestinspektøren.

Forud herfor modtog jeg desuden direkte fra arrestinspektøren med brev af 9. februar 2010 rapportmateriale som jeg havde efterlyst i rapporten, jf. pkt. 6.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 2.2. Celler

En lille rude i cellevinduerne kan åbnes, men da den blev ved med at falde ned, var arresthuset ved at indhente et tilbud fra en tømrer på et kædeværk. Jeg bad om at få oplyst om der nu var sat kædeværk på cellevinduerne.

Arresthuset har oplyst at der nu er sat kædeværk på cellevinduerne.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Sengen i de fleste celler er en gammel jernseng der kan slås op. Da jeg fra mine inspektioner af andre arresthuse var bekendt med at flere arresthuse (efter særbevilling fra direktoratet) havde udskiftet de gamle jernsenge med kriminalforsorgens (nye) standardbriks, bad jeg arresthuset om at oplyse om arresthuset havde overvejet eller ville overveje at søge direktoratet om en særbevilling til en sådan udskiftning af (nogle af) sengene.

Arresthuset har oplyst at arresthuset overvejer at søge direktoratet om en særbevilling til at udskifte (nogle af) sengene med kriminalforsorgens brikse. I første omgang har arresthuset imidlertid prioriteret at søge direktoratet om en bevilling til at udskifte skabe, skrivebordsarrangementer og stole. Denne ansøgning er indgivet, jf. nedenfor.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra at arresthuset senere vil overveje at søge om en bevilling også til at udskifte senge.

Arresthusene er selv ansvarlige for at udskifte nedslidt og ødelagt inventar, men i en generel sag om inventar i kriminalforsorgens institutioner havde direktoratet oplyst at direktoratet ville foretage en samlet analyse af behovet for udskiftning af inventaret i arresthusene (og pensionerne). Direktoratet ville herunder vurdere hvordan man bedst sikrer at inventaret konstant har en rimelig stand. Direktoratet havde derfor nedsat en arbejdsgruppe der skulle tage stilling til fordelingen af en central pulje til medfinansiering.

Jeg bad direktoratet om at oplyse resultatet af den nævnte vurdering med hensyn til hvordan man bedst sikrer at inventaret har en rimelig stand.

Direktoratet har oplyst følgende:

”... det [er] fortsat ... direktoratets vurdering, at arresthusene samt arrestinspektørerne er bedst egnede til at vurdere nødvendigheden af udskiftning af celleinventar, herunder iværksætte ansøgninger om særbevilling. Direktoratet kan desuden oplyse, at det fremgår af arresthusenes resultatkontrakter, at arresthusene selv skal stå for mindre udskiftninger af ødelagt inventar. Der afsættes derudover årligt en pulje på ca. 1 mio. kr. til udskiftning af celleinventar i arrestsektoren.

For så vidt angår fængslerne har disse et større budget og dermed bedre mulighed for en selvstændig planlægning af udskiftning af celleinventar. Fængslerne har således senest i slutningen af 2007 udarbejdet udskiftningsplaner for celleinventar.”

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad desuden arresthuset om at oplyse om der var planer om vedligeholdelse og udskiftning af det inventar der ikke er i en acceptabel stand. Hvis arresthuset havde udarbejdet en plan over udskiftning af inventaret, bad jeg om en kopi af planen.

Arresthuset har oplyst at arresthuset ikke har udarbejdet en plan for vedligeholdelse og udskiftning af inventar i arresthuset. Efter inspektionen har arresthuset som nævnt søgt direktoratet om en særbevilling til at udskifte det inventar der er i dårlig stand.

Direktoratet har oplyst at direktoratet har opfordret arresthusene til at udarbejde planer om udskiftning af celleinventar, men at arresthusene ikke er blevet pålagt det.

Direktoratet har endvidere oplyst at direktoratet i marts 2009 modtog en ansøgning fra arresthuset om en særbevilling til udskiftning af celleinventar, og at direktoratet i øjeblikket behandler ansøgningen.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om at blive underrettet om resultatet af direktoratets behandling af denne ansøgning.

Jeg gik ud fra at madrassen og puden i celle 24 var blevet skiftet efter inspektionen, men for en ordens skyld bad jeg dog om oplysning om det.

Arresthuset har bekræftet at madrassen og puden i celle 24 er blevet udskiftet efter inspektionen.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad endvidere om oplysning om hvorfor arresthuset ikke fulgte anbefalingen i direktoratets vejledning om behandlingen af madrasserne om at stille madrasserne på højkant en gang imellem.

Arresthuset har oplyst at arresthuset fremover vil sikre at madrasserne bliver stillet på højkant ved skift af indsatte i cellen. Arresthusets gangmand og personalet er instrueret heri.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad desuden arresthuset om at oplyse om vinduerne var pudset efter min inspektion.

Arresthuset har oplyst at vinduerne er pudset efter inspektionen.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Det blev under besigtigelsen af en af cellerne nævnt at maling af alle opslagstavler eventuelt kunne laves som et beskæftigelsesprojekt. Jeg bad om at få oplyst om et sådant beskæftigelsesprojekt havde været eller ville blive iværksat.

Arresthuset har oplyst at der ikke er iværksat et sådant beskæftigelsesprojekt, men at arresthuset i stedet har søgt direktoratet om en særbevilling til udskiftning af alle opslagstavler i arresthuset.

Direktoratet har oplyst at udskiftning af opslagstavler indgår i arresthusets ovennævnte ansøgning fra marts 2009 om særbevilling til udskiftning af celleinventar. Direktoratet behandler i øjeblikket ansøgningen.

Jeg har noteret mig det oplyste og henviser til min anmodning ovenfor om at blive underrettet om resultatet af direktoratets behandling af denne ansøgning.

I celle 6 (gangmandens) stod der på inspektionstidspunktet en reol med et depot af rengøringsmidler, toiletpapir, viskestykker mv. Det blev oplyst at gangmanden naturligvis ikke behøvede at opbevare rengøringsmidler mv. i sin celle hvis han ikke ønskede det. Jeg bad om at få oplyst om gangmændene blev orienteret herom, og hvor rengøringsmidler mv. kan opbevares hvis gangmanden ikke ønsker at have det i sin celle.

Arresthuset har oplyst at der er indkøbt et metalskab til opbevaring af rengøringsmidler, toiletpapir, viskestykker og håndklæder. Skabet står i vaskerummet i kælderen. Gangmændene bliver orienteret om at rengøringsmidler mv. opbevares i dette skab, og den nuværende gangmand har derfor ikke længere disse ting stående i sin celle.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Gangmanden havde desuden et mindre depot af købmandsvarer som han solgte til de øvrige indsatte, f.eks. nyindsatte så de kan få varer indtil de har mulighed for at handle. Jeg bad om direktoratets bemærkninger til denne ordning.

Direktoratet har bl.a. oplyst følgende:

”Det er oplyst fra arrestinspektørembedet, at gangmanden har et begrænset depot af chokolade, cigaretter og sodavand, som han fortrinsvis sælger til de nyindsatte, så de kan få varer, indtil de har mulighed for at handle ved arresthusets lokale købmand. Gangmanden er orienteret om, at denne ordning kun må finde sted i et begrænset omfang. Arresthuset har ikke fastsat regler for den samlede værdi af nydelsesmidler, som de indsatte må være i besiddelse af. Man finder, at ordningen er til stor gavn for de nyindsatte.

Af straffuldbydelseslovens § 36, stk. 1, og genstandsbekendtgørelsens § 1, stk.1, 1. pkt., fremgår, at indsatte har ret til at medtage, besidde og råde over egne genstande i institutionen, medmindre dette er uforeneligt med ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn.

Det fremgår af straffuldbydelseslovens forarbejder, at reglen er udtryk for et kompromis mellem to modstridende hensyn. Det ene er normaliseringshensynet. Det andet er hensynet til sikkerhed og orden, herunder navnlig hensynet til at beskytte 'svage' indsatte.

Direktoratet er meget opmærksom på, at handel mellem indsatte, også i form af en ordning med 'afdelingskøbmænd', kan indebære en risiko for udnyttelse af svagere indsatte og dermed være uforenelig med ordens- og sikkerhedshensyn. Det er således anført i genstandsvejledningens punkt 25, at institutionens leder i medfør af genstandsbekendtgørelsens § 9 vil kunne fastsætte regler med henblik på at forhindre købmandsvirksomhed og lignende blandt de indsatte, f.eks. således, at der fastsættes en grænse for den samlede værdi af nydelsesmidler og andre let omsættelige varer samt penge, som den indsatte er i besiddelse af.

Direktoratet er bekendt med, at flere institutioner ikke tillader denne form for handel mellem de indsatte. Det er direktoratets generelle opfattelse, at institutionerne skal være meget opmærksomme på, at en ordning med købmandsvirksomhed ikke strider mod ordens- og sikkerhedshensyn.

Under hensyn til, at arrestinspektøren finder, at ordningen er til stor gavn for de nyindsatte, samt til at der er tale om et mindre depot, og at gangmanden er orienteret om, at handel kun må finde sted i begrænset omfang, har direktoratet efter omstændighederne ikke afgørende indvendinger imod ordningen i Arresthuset i Assens.”

Jeg går (som direktoratet) ud fra at arresthuset løbende – hvis ordningen med købmandsvirksomhed videreføres af andre gangmænd (eller andre indsatte) – er meget opmærksom på at ordningen ikke strider mod ordens- og sikkerhedshensyn. Med denne bemærkning har jeg noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3.1. Toilet og bad

Det varme vand i badet var alt for varmt, og der var derfor rekvireret en vvs-mand. Jeg gik på denne baggrund ud fra at problemet med det for varme vand snart ville blive løst, men for en ordens skyld bad jeg dog i rapporten arresthuset om at oplyse om problemet var løst på tilfredsstillende vis.

Arresthuset har oplyst at problemerne med det varme vand nu er løst tilfredsstillende.

Jeg har noteret mig det oplyste.

På toiletterne var der på inspektionstidspunktet ingen håndsæbe og heller ikke noget at tørre hænder i. Under den afsluttende samtale oplyste ledelsen at der havde været sat flydende sæbe på toiletterne, men at sæben forsvandt. Arresthuset ville nu sætte dispensere fast på væggen i stedet for og også sætte papirhåndklæder op. For en ordens skyld bad jeg i rapporten arresthuset om at oplyse om der nu var opsat beholdere på væggen til flydende sæbe og papirhåndklæder.

Arresthuset har oplyst at der nu er opsat beholdere på væggen til flydende sæbe og papirhåndklæder.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3.2. Arbejds-, undervisnings- og fritidslokaler

På gulvet i motionsrummet lå der et slidt/ødelagt gulvtæppe, og på en del af tæppet lå der nogle måtter. Det blev oplyst at gulvtæppet meget hurtigt slides, og at arresthuset derfor overvejede at erstatte det med specielle måtter. Jeg bad arresthuset om at underrette mig om resultatet af disse overvejelser.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har indkøbt specielle måtter til motionsrummet.

Arresthuset har desuden oplyst at motionsrummet efter inspektionen har gennemgået en større renovering, og at træningsbænke og andet træningsudstyr er blevet udskiftet.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder om renovering af motionsrummet.

Direktoratet havde (i januar 2004) bestemt at løse vægte i motionslokalerne højst må have en totalvægt på 30 kg. Jeg bad arresthuset om at oplyse om der i motionsrummet var løse håndvægte med en totalvægt på over 30 kg.

Arresthuset har oplyst at der i motionsrummet ikke findes løse håndvægte med en totalvægt på over 30 kg.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Den 21. april 2005 godkendte direktoratet en indstilling fra en arbejdsgruppe i direktoratet om fælles retningslinjer for indretning og brug af kondilokaler mv., og arbejdsgruppens anbefalinger var blevet afprøvet i Statsfængslet i Sdr. Omme. Under en forespørgsel i Folketinget den 15. april 2004 oplyste den daværende justitsminister at det var besluttet over en årrække at gennemføre de afprøvede initiativer der bl.a. omfatter udskiftning af inventar i kondilokaler med henblik på at omlægge træningen fra styrketræning til konditions- og kredsløbstræning. Initiativerne skulle i første omgang gennemføres i fængslerne. Jeg bad direktoratet om at oplyse om der også er planer om at indføre ordningen i arresthusene.

Direktoratet har oplyst at den såkaldte green-card ordning (tidligere benævnt Sdr. Omme-modellen) kun er gældende for fængslerne, og at der ikke er aktuelle planer om at udbrede ordningen til arresthusene.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Der var ingen vejledninger i brugen af redskaberne i motionsrummet. Det blev oplyst at arresthuset har en instruktør. Jeg bad arresthuset om at oplyse nærmere om anvendelsen af denne instruktør og vejledning af de indsatte i korrekt brug af styrketræningsredskaberne så de ikke får skader på grund af forkert brug.

Arresthuset har oplyst at arresthuset for tiden har 2 uddannede instruktører der har til opgave at instruere/vejlede det øvrige personale i brug af træningsmaskiner og oplyse om problemerne om dopingmisbrug mv. Arresthuset vil derfor fremover sikre at alle indsatte der benytter motionsrummet, forinden har fået en grundig vejledning i brugen af træningsmaskinerne og problemerne vedrørende dopingmisbrug mv.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg gik desuden ud fra at arresthuset ville opsætte en instruktionsvejledning i korrekt brug af styrketræningsredskaberne i motionsrummet.

Arresthuset har oplyst at der i motionsrummet er opsat vejledning i korrekt brug af styrketræningsredskaberne.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3.3. Besøgsrum

Jeg gik ud fra at håndsæben på det toilet der hører til besøgsrummet, var udskiftet med flydende sæbe, men bad dog arresthuset om at oplyse om det var korrekt antaget.

Arresthuset har oplyst at der også er opsat beholder med flydende sæbe på det toilet der hører til besøgsrummet. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3.5. Andet

Jeg bad om en kopi af den aftale som jeg gik ud fra at arresthuset havde indgået med lægen om anvendelse af medhjælp.

Arresthuset har vedlagt kopi af 2 instrukser, henholdsvis instruks om udlevering af håndkøbsmedicin efter generel anvisning og instruks om opbevaring og omgang med lægejournaler. Begge instrukser er udfærdiget den 27. november 2009 og er underskrevet af både arrestforvareren og arresthusets læge.

Jeg har noteret mig indholdet af disse instrukser.

Ad punkt 3.1. Arbejde og undervisning mv.

På tidspunktet for inspektionen bestod beskæftigelsen i værkstedsdriften i at sætte brillestænger på holdere der herefter blev sendt ud af huset og malet. Produktionen var i opstartsfasen, men det var planen at der skulle laves 100.000 brillestel om året. Jeg bad arresthuset om at oplyse hvordan det gik med dette arbejde, herunder om målet med 100.000 brillestel om året var nået.

Arresthuset har oplyst at produktionen med at sætte brillestænger på holdere er stoppet efter at brilleproducenten meddelte at arbejde udført af indsatte ikke er i overensstemmelse med producentens "image". Arresthuset har derfor ikke opfyldt målet med 100.000 brillestel om året.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Arresthuset har normalt ikke problemer med at beskæftige de indsatte, men på inspektionstidspunktet havde arresthuset ikke meget arbejde til de indsatte. Ledelsen oplyste at celloarbejde er svært at skaffe, og at karakteren af det arbejde som arresthuset kan få, ikke egner sig til celloarbejde.

Jeg bad arresthuset om at oplyse hvordan beskæftigelsessituationen havde været siden inspektionen og hvordan den er i dag, både for så vidt angår arbejde og anden beskæftigelse. Jeg bad endvidere arresthuset om at oplyse nærmere om hvad arresthuset (sammen med regionsværkmesteren) gør for at skaffe arbejde til arresthuset.

Arresthuset har oplyst at beskæftigelsessituationen for 2. halvår 2009 har været vanskelig. Derfor har arresthuset prioriteret renoveringsarbejde i arresthuset og andre beskæftigelsesarbejder. Der har f.eks. i efteråret 2009 været afholdt projekter med læderarbejde hvor mange indsatte har deltaget.

Arresthuset har desuden oplyst at arresthuset har indgået en ny samarbejdsaftale der forventes at kunne etablere en god platform for fremtidig beskæftigelse.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

*Jeg er desuden bekendt med de tiltag der er iværksat for at få arbejde til arresthuse-
ne, herunder de arresthuse der hører under Arrestinspektøren for Syd- og Sønderjyl-
land og Fyn.*

*Ved mine senere inspektioner af arresthuse i Syd- og Sønderjylland satte jeg fokus på
beskæftigelsen i disse arresthuse, og jeg modtog i den forbindelse også et notat om
beskæftigelsessituationen i de arresthuse der hører under Arrestinspektøren for Syd-
og Sønderjylland og Fyn, herunder Arresthuset i Assens (prognose 2 fra oktober
2009).*

*Endvidere har jeg af egen drift rejst en sag om beskæftigelsen i arresthusene. I brev
af 20. november 2009 bad jeg Direktoratet for Kriminalforsorgen om en udtalelse, og
jeg modtog herefter en udtalelse af 26. april 2010 fra direktoratet der vedlagde udta-
lelser fra de 3 arrestinspektører. Jeg har endnu ikke taget stilling til hvad direktoratets
udtalelse giver mig anledning til.*

Under inspektionen af Arresthuset i Assens rejste jeg spørgsmålet om mulighederne
for at kompensere for manglende beskæftigelse, f.eks. ved at give de indsatte som
arresthuset ikke kan beskæftige, mulighed for at benytte motionsrummet i arbejdsti-
den. Ledelsen oplyste hertil at arresthuset helst ikke vil blande beskæftigelse og fritid,
men arresthuset ville dog godt overveje compensation når der ikke er meget beskæf-
tigelse. Jeg bad om at få oplyst resultatet af disse overvejelser.

Jeg bad endvidere arresthuset om at overveje muligheden for andre måder at kom-
pensere på, f.eks. cellefællesskab i løbet af dagen og udvidelse af tidspunkterne for
benyttelse af de øvrige fritidsaktiviteter (bordtennis og playstation mv.)

Arresthuset har oplyst at der er kompenseret for manglende beskæftigelse ved at de
indsatte kan benytte motionsrummet i arbejdstiden. Alle indsatte har således mulighed
for daglig træning.

Endvidere har arresthuset indkøbt playstations til alle 27 celler så indsatte fremover
kan se egne film og spille playstation. Arrestforvareren har telefonisk over for direkto-
ratet oplyst at der er tale om playstation 2.

Desuden har arresthuset i arbejdstiden afviklet madlavningsprojekter i arresthusets
fælleskøkken hvilket har været en stor succes.

Direktoratet har henholdt sig til det som arresthuset har anført.

Jeg har noteret mig det oplyste – herunder at det nu er muligt for de indsatte også at spille playstation i cellerne. Jeg henviser i den forbindelse til pkt. 3.2 i den endelig rapport. Jeg går ud fra at der er tale om playstations der udlejes til de indsatte, og jeg beder om at få oplyst prisen for at leje en playstation.

Ad punkt 3.2. Fritid

Arresthuset abonnerer på BT, Ekstrabladet og Fyns Stiftstidende som de indsatte kan låne. De indsatte har også adgang til blade og tidsskrifter. Arresthuset får ingen gratisaviser, men ville overveje at få det. Jeg bad om at få oplyst resultatet af disse overvejelser.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har rettet henvendelse til distributørerne og spurgt til muligheden for at modtage gratisaviser, men har fået afslag. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg bad arresthuset om nærmere oplysninger om (udenlandske) indsattes mulighed for at få adgang til (aktuelle) udenlandske aviser og om arresthuset benytter sig af muligheden for at printe udenlandske aviser fra internettet.

Arresthuset har oplyst at arresthuset fremover vil tilbyde udenlandske indsatte at få printet udenlandske aviser ud fra internettet. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg noterede mig at udenlandske indsatte kan bestille udenlandske bøger (og tidsskrifter, går jeg ud fra) fra det lokale bibliotek, men hvis arresthuset ikke allerede havde købt (et mindre antal) bøger på andre sprog end dansk til arresthusets bogsamling, gjort dette, anbefalede jeg arresthuset at overveje at gøre det – så udenlandske indsatte har mulighed for at låne en bog indtil det bliver muligt at bestille bestemte bøger fra biblioteket. Jeg bad arresthuset underrette mig om hvad arresthuset foretog sig i anledning af min anbefaling.

Arresthuset har oplyst at arresthuset har aftalt med bibliotekaren at der skal være et begrænset antal bøger på fremmedsprog i arresthusets bogsamling. Direktoratet har henholdt sig til det.

Jeg har noteret mig det oplyste – og henviser også til direktoratets svar i forbindelse med min opfølgning på min inspektion den 7. oktober 2008 af Arresthuset i Svendborg. I direktoratets udtalelse af 27. april 2010 i den sag har direktoratet anført at det er direktoratets holdning at der bør være et mindre udvalg af bøger på forskellige hovedsprog i de enkelte arresthuse så de indsatte kan læse disse indtil biblioteket kan levere de bestilte bøger.

Ad punkt 5.1. Tv-kanaler

Talsmanden efterlyste flere tv-kanaler – også så indsatte der ikke er beskæftiget og opholder sig alene i cellen i hele arbejdstiden, har flere kanaler at vælge imellem. I mit opfølgende brev til talsmanden nævnte jeg at talsmanden eventuelt – hvis de indsatte ønskede at udskifte nogle af de eksisterende kanaler med andre kanaler – kunne fremsætte dette ønske over for ledelsen så ledelsen kunne rejse spørgsmålet over for udbyderen af programpakken. I rapporten bad jeg arresthuset om at oplyse om spørgsmålet om udskiftning af kanaler havde været rejst, og i bekræftende fald hvad resultatet heraf var blevet.

Arresthuset har oplyst at der efter inspektionen ikke har været rejst spørgsmål om udskiftning af tv-kanaler. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 5.2. Husorden

Arresthusets husorden (af 15. september 2008) omfatter blandt andet et afsnit om klageregler der gengiver reglerne i straffuldbydelseslovens § 111, herunder 2-måneders-fristen for at klage til direktoratet, jf. § 111, stk. 2. Der var ingen sondring mellem afsonere og varetægtsarrestanter. Da klagefristen kun gælder for ”dømte”, henstillede jeg til arresthuset at præcisere reglerne i husordenen. Jeg bad om underretning om hvad der skete i anledning af min henstilling.

Arrestinspektøren har oplyst at reglerne efterfølgende er præciseret.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Det fremgik af samme afsnit at klager over forholdene i arresthuset skulle rettes til arrestforvareren. Jeg henledte opmærksomheden på at der ikke gælder nogen pligt til remonstration, det vil sige til først at klage til arrestforvareren, men at de indsatte kan opfordres til først at rette henvendelse til arrestforvareren. Jeg henstillede til arresthuset også at præcisere dette. Jeg bad om underretning om hvad der skete i anledning af min henstilling.

Arrestinspektøren har oplyst at reglerne efterfølgende er præciseret.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Under punktet om rygning var det nævnt at de indsatte udelukkende må ryge i egen celle og på gårdtursarealet. Jeg henledte arresthusets opmærksomhed på at det også er tilladt de indsatte at ryge i individuelle besøgslokaler medmindre besøget er overvåget af personale. Jeg gik ud fra at det i overensstemmelse hermed er tilladt de indsatte at ryge i besøgslokalerne, og jeg henstillede at de interne regler blev rettet i overensstemmelse hermed. Jeg bad om underretning om hvad der skete i anledning af min henstilling.

Arrestinspektøren har oplyst at reglerne efterfølgende er rettet.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Under afsnittet om telefon var der en gengivelse af de regler der gælder for afsonere. Jeg nævnte at det af husordenen også bør fremgå hvilke regler der gælder for varetægtsarrestanter og henviste i den forbindelse til et notat af 18. december 2002 som Direktoratet for Kriminalforsorgen havde udfærdiget efter direktoratets interne inspektion af Arresthuset i Assens den 7. november 2002. Jeg henstillede på denne baggrund til arresthuset at indføje oplysninger om det i husordenen. Jeg bad om underretning om hvad der skete i anledning af min henstilling.

Arrestinspektøren har oplyst at reglerne for varetægtsarrestanter efterfølgende er præciseret.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Jeg henviser i øvrigt til direktoratets (efterfølgende) udtalelse af 27. april 2010 i sagen om min inspektion den 7. oktober 2008 af Arresthuset i Svendborg. Det fremgår heraf at direktoratet har meddelt arrestinspektøren at varetægtsarrestanter bør have adgang til at telefonere når det er praktisk muligt, og at arrestinspektøren på den baggrund har oplyst at afsnittet i dette arresthus' husorden om telefonering vil blive revideret i overensstemmelse hermed.

I afsnittet om udgang var det nævnt at det forud for iværksættelsen af udgang er en forudsætning at den indsatte afgiver en ren urinprøve. Jeg henledte opmærksomheden på at fastsættelse af andre vilkår end standardvilkår kræver en konkret vurdering, og jeg henstillede derfor til arresthuset at præcisere husordenen på det punkt. Jeg bad om underretning om hvad der skete i anledning af min henstilling.

Arrestinspektøren har oplyst at der er foretaget en præcisering af det punkt.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

I afsnittet om brevveksling var der for så vidt angår varetægtsarrestanter henvist til "cirkulære" om varetægtsarrestanternes adgang til brevveksling. Da der rettelig er tale om en bekendtgørelse (varetægtsbekendtgørelsen), henstillede jeg til arresthuset at rette det og tilføje de relevante bestemmelser (§ 64 ff). Jeg bad om underretning om hvad der skete i anledning af min henstilling.

Arrestinspektøren har oplyst at det er rettet i arresthusets husorden.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Jeg beder for en ordens skyld arresthuset om at sende mig en kopi eller et eksemplar af husordenen med de nævnte præciseringer og rettelser.

Ad punkt 5.4. Tankedag

I brev af 29. september 2008 oplyste arresthuset at arresthuset i 2007 holdt en tankedag med stor succes, og at det var aftalt at arresthuset skulle holde en tankedag hvert andet år. Jeg bad arresthuset om at oplyse nærmere om de forhold der blev drøftet på tankedagen i 2007, og om nogle af disse forhold havde givet anledning til særlige tiltag.

Arresthuset har oplyst at formålet med tankedagen var at skabe et godt arbejde i hverdagen ("vi skal fra brok til godt arbejde"). Tankedagen er en mulighed for at få "ordet på bordet" og få fortalt hvad man er utilfreds med, samt komme med forslag til hvordan man selv kan være med til at gøre sin hverdag bedre.

Videre har arresthuset oplyst at der på tankedagen var enighed om at der er et godt arbejdsmiljø i arresthuset. Der var enighed om at "alle har en forpligtigelse til at bidrage til det gode samarbejde".

Endelig har arresthuset oplyst at der ikke har været forhold der gav anledning til særlige tiltag.

Direktoratet har henholdt sig hertil. Direktoratet har tilføjet at det er op til den enkelte institution i samarbejdsudvalgsregi at følge op på tankedagene og vurdere behovet for eventuelle yderligere tiltag.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6. Rapportgennemgang

Under inspektionen bad jeg om alle akter i 10 fortløbende disciplinærsager, herunder den underliggende rapport og eventuelt yderligere materiale der måtte være indgået i sagerne. Min anmodning omfattede både forhørssager og forlægssager.

Hvis der i nogle af disse tilfælde havde været klaget over afgørelsen til direktoratet, bad jeg også om en kopi af direktoratets afgørelse i sagen.

Det materiale som jeg herefter modtog, omfattede udelukkende forhørssager. I flere sager blev der henvist til underliggende rapporter, men de var ikke vedlagt. Jeg modtog heller ikke oplysning om hvorvidt der havde været klaget over nogle af afgørelserne. Jeg bad derfor på ny om at få de underliggende rapporter og oplysning om hvorvidt der havde været klaget over nogle af afgørelserne til direktoratet. Jeg gentog ligeledes min anmodning om at modtage kopi af eventuelt yderligere materiale der måtte være indgået i grundlaget for afgørelserne i (nogle af) de konkrete sager.

Arrestinspektøren har henvist til de rapporter der er sendt til mig den 9. februar 2010, og har oplyst at der ikke er blevet klaget over afgørelserne i nogen af de relevante sager.

For god ordens skyld bekræfter jeg at have modtaget (kopi af) rapportmateriale der bl.a. omfatter underliggende rapporter til de forhørsnotater som jeg havde modtaget.

Jeg har noteret mig arrestinspektørens oplysning om at der ikke har været klaget over afgørelserne i de konkrete sager der indgik i min undersøgelse.

Jeg går ud fra at svaret (også) omfatter klage til direktoratet, og at der således hverken har været klaget til arrestinspektøren (via arrestforvareren, jf. det der var nævnt i pkt. 5.2 om klagevejledning i husordenen) eller direkte til direktoratet over afgørelserne i nogen af sagerne.

Jeg havde fra Arresthuset i Assens modtaget sager med allokeringnumre fra 0044 til og med 0060, dog ikke sager med numrene 0046, 0048, 0051 og 0052 og 0058. Jeg bad om at få oplyst om disse sager var sager der ikke var udmundet i en disciplinærstraf, men havde givet anledning til andre reaktioner som faldt uden for min anmodning af 8. oktober 2008, eller bødeforlægssager efter disciplinærstrafbekendtgørelsens § 6 eller slettede sager. Hvis der var tale om bødeforlægssager, bad jeg om at modtage de nævnte sager, dog ikke den med allokeringnummer 0058 der lå efter tidspunktet for min varsling.

Arrestinspektøren har henvist til det materiale der er sendt til mig den 9. februar 2010. For så vidt angår sagen med allokeringnummer 0052 har arrestinspektøren oplyst at den er oprettet ved en fejl.

Af det materiale som jeg modtog med e-mailen af 9. februar 2010, fremgår det at sagen med allokeringnummer 0046 er en forudgående bødeforlægssag til forhørssagen med nr. 0047 hvor der skete frifindelse. Sagerne med nr. 0048 og 0051 (og 0058) er bødeforlægssager hvor den indsatte i begge (alle) tilfælde accepterede afgørelsen. (Sagen med nr. 0052 som arrestinspektøren har oplyst er en fejl, er et bødeforlæg om samme forhold som rapporten med nr. 0051, og det fremgår ved påtegninger at sagen er annulleret af it-kontoret).

Jeg har noteret mig at der i alle tilfælde er tale om bødeforlægssager, og at det ene forlæg blev oprettet ved fejl, samt at forlægget efterfølgende er slettet.

Sagen med nr. 0048 er også et forlæg om konfiskation. I forlægget er om det anført følgende:

”(...) Hvis du erkender forseelsen, vil der endvidere blive foretaget konfiskation af hashblanding samt et rygerør, anslået værdi mindre end 275 kr. (Udenretlig konfiskation (samtykkeerklæring)) og sagen vil herefter blive betragtet som afsluttet.

Konfiskationen sker i medfør af straffuldbyrdelseslovens § 73.

...”

Da der var tale om en varetægtsarrestant, kan der ikke ske konfiskation med hjemmel i straffuldbyrdelseslovens § 73, men – som det også fremgår af forlægget – kan en varetægtsarrestant afgive en (samtykke)erklæring om udenretlig vedtagelse af konfiskation (af genstande der er omfattet af bekendtgørelsen om udenretlig vedtagelse af konfiskation), jf. disciplinærstrafvejledningens pkt. 14. Jeg går ud fra at der er afgivet en sådan erklæring i det konkrete tilfælde, og at arresthuset fremover er opmærksom på ikke at henvise til straffuldbyrdelseslovens § 73 når der er tale om varetægtsarrestanter.

En af de sager som jeg modtog i forbindelse med inspektionen, drejede sig om salg af piller. Jeg havde ikke modtaget en rapport om købet af pillerne, men kun en rapport om salget af pillerne. Jeg bad arresthuset om at oplyse om der også forelå en disciplinærsag vedrørende den indsatte der købte pillerne. I bekræftende fald bad jeg om at modtage kopi af akterne i den sag. I benægtende fald bad jeg arresthuset om at oplyse hvorfor der ikke forelå en sådan sag.

Arrestinspektøren har til direktoratet oplyst at der ikke foreligger en disciplinærsag mod den indsatte der købte pillerne da det blev lagt til grund at den indsatte selv henvendte sig til personalet og afleverede pillerne. Der blev derfor ikke oprettet en disciplinærsag.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ikke har bemærkninger til at der ikke blev oprettet en sag om den anden indsatte i det foreliggende tilfælde.

Jeg har noteret mig det oplyste – og bemærker at jeg heller ikke har bemærkninger til at arresthuset med den anførte begrundelse ikke rejste en disciplinærsag mod den indsatte der købte pillerne.

Ad punkt 6.1. Lidt om sagerne

I 2 af sagerne havde arresthuset i forbindelse med konstateringen af det forhold der gav anledning til disciplinærsagen, truffet afgørelse om midlertidig udelukkelse fra fællesskab. Jeg bad om at få oplyst om det ved den midlertidige udelukkelse blev lagt til grund at reaktionen ved forhøret ville blive enten udelukkelse fra fællesskab eller overførsel. Hvis det ikke var tilfældet, bad jeg om at få oplyst baggrunden for at der skete udelukkelse fra fællesskab i disse sager.

Arrestinspektøren har oplyst at det i begge tilfælde blev lagt til grund at reaktionen ved forhøret ville blive udelukkelse fra fællesskab.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ikke har bemærkninger hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg gik ud fra at der var udfærdiget et notat i klientsystemet om den midlertidige udelukkelse fra fællesskab i det modul der anvendes til sådanne sager. Selv om min undersøgelse ikke omfattede sager om udelukkelse fra fællesskab, bad jeg om kopi eller udskrifter af disse notater i de 2 sager.

Arrestinspektøren har til den ene sag (med allokeringsnummer 526/2008/0054) oplyst at der fejlagtigt ikke er blevet oprettet et notat om udelukkelse fra fællesskab. Notat om den midlertidige udelukkelse i det andet tilfælde – og i yderligere et tilfælde (nr. 0045 som jeg ikke havde medtaget i rapporten) – er blandt det materiale som jeg modtog med arrestinspektørens e-mail af 9. februar 2010.

Direktoratet har udtalt at direktoratet anser det for beklageligt at der i det ene tilfælde ikke er gjort notat om den midlertidige udelukkelse fra fællesskab, og direktoratet har meddelt arrestinspektøren det.

Jeg har noteret mig det oplyste – og går ud fra at det manglende notat i modulet om udelukkelse fra fællesskab er en enkeltstående fejl.

Jeg har i øvrigt noteret mig at arrestinspektøren i sagen om min inspektion den 7. oktober 2008 af Arresthuset i Svendborg har oplyst at arrestinspektøren foretager intern inspektion vedrørende behandlingen af 9 udvalgte sagskategorier, herunder sager om midlertidig udelukkelse fra fællesskab.

I et af tilfældene fremgik det at den indsatte blev skubbet ind i cellen. Jeg bad om at få oplyst om der var skrevet en magtanvendelsesrapport om det forhold. Jeg henledte i den forbindelse arresthusets opmærksomhed på at skub ikke (længere) er et lovligt magtmiddel, jf. Anette Esdorf mfl., Straffuldbyrddelsesloven med kommentarer (2003), s 149.

Arrestinspektøren har oplyst at der er skrevet en magtanvendelsesrapport om dette forhold. Denne rapport er blandt det materiale som jeg modtog med arrestinspektørens e-mail af 9. februar 2010.

Det er yderligere oplyst at arresthuset er bekendt med at skub ikke (længere) er et lovligt magtmiddel, og arresthuset har beklaget at der blev anvendt skub i det konkrete tilfælde. Arrestinspektøren har oplyst at arrestforvareren har indskærpet dette over for personalet.

Direktoratet har henholdt sig til arresthusets beklagelse og har noteret sig at arrestforvareren har indskærpet over for personalet at skub ikke er et lovligt magtmiddel.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder den nævnte indskærpelse.

Ad punkt 6.6.1. Faktiske omstændigheder

Jeg gik ud fra det der var skrevet i sagsfremstillingen i forhørsnotaterne, var en gengivelse af de rapporter mv. der lå til grund for forhøret. Disse rapporter havde jeg som nævnt ikke modtaget, og jeg tilkendegav at jeg – når jeg havde modtaget dem – ville tage endeligt stilling hertil.

I 2 tilfælde (nr. 0045 og 0056) er den underliggende rapport henholdsvis et notat om midlertidig udelukkelse fra fællesskab og en magtanvendelsesrapport der begge indeholder en beskrivelse af baggrunden for disse indgreb. Dette er gengivet i forhørsnotaterne i de 2 sager.

I et andet tilfælde (nr. 0050) foreligger der – som også nævnt i forhørsnotatet – 2 rapporter. Den ene er gengivet stort set ordret og baggrunden fremgår også af det notat om midlertidig udelukkelse fra fællesskab der foreligger i denne sag.

Jeg har gennemgået de modtagne underliggende rapporter der på nær i ét tilfælde bekræfter min antagelse i rapporten; der er tale om fuldstændige eller ordrette gengivelser, og rapportens ordlyd er således i de fleste tilfælde kopieret over i forhørsnotatet. Det ene tilfælde handler om sagen med nr. 0049 hvor der er en orienterende rapport.

Ad punkt 6.6.3. Retsgrundlag

2 sager drejede sig om manglende efterkommelse af personalets anvisninger. Der blev ikendt strafcelle i 3 dage i begge tilfælde, dog betinget i det ene tilfælde.

Manglende efterkommelse af personalets anvisninger er ikke specifikt nævnt blandt de forhold der kan anvendes strafcelle for, jf. straffuldbyrdslovens § 68, stk. 2. Strafcelle kan derfor i sådanne tilfælde kun anvendes hvis der er tale om "grove eller oftere gentagne forseelser" (nr. 7).

Jeg bad arresthuset om at oplyse nærmere om grundlaget for at anvende strafcelle i de 2 nævnte tilfælde (0045 og 0056 – ved en fejl omtalt som 00132 i rapporten).

Arrestinspektøren har oplyst at grundlaget for at anvende strafcelle i de 2 nævnte sager var at der var tale om grove og gentagne forseelser.

Direktoratet har udtalt følgende:

"Direktoratet har forstået ombudsmandens spørgsmål således, at der sigtes til muligheden for at anvende strafcelle for forseelser af den pågældende karakter. Hertil kan direktoratet oplyse, at grove eller oftere gentagne tilfælde af nægtelse af at efterkomme de anvisninger, som personalet giver i forbindelse med varetagelse af institutionens opgaver, kan medføre, at der som disciplinærstraf fastsættes strafcelle, jf. for afsoneres vedkommende straffuldbyrdslovens § 68, stk. 2, nr. 7, jf. § 67, nr. 1, jf. § 32, og for varetægtsfængslede vedkommende varetægtsbekendtgørelsens § 92, stk. 1, jf. disciplinærstrafbekendtgørelsens § 1, stk. 2, jf. straffuldbyrdslovens § 68, stk. 2, nr. 7, jf. § 67, nr. 1, jf. § 32."

Mit spørgsmål sigtede ikke til muligheden for at anvende strafcelle for manglende efterkommelse af personalets anvisninger. Som det fremgår af rapporten, er jeg opmærksom på at der kan anvendes strafcelle for denne forseelse hvis der er tale om "grove eller oftere gentagne forseelser", jf. straffuldbyrdslovens § 67, nr. 7.

Med mit spørgsmål ønskede jeg derfor at få afklaret om arresthuset havde anset forholdet for omfattet af denne bestemmelse idet der ellers ikke havde været hjemmel til at ikende disciplinærstraf i form af strafcelle i de 2 tilfælde.

Idet det er oplyst at der var tale om "grove og gentagne forseelser", foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold ud over at bemærke at det udtrykkeligt efter min opfattelse burde være fremgået af forhørsnotatet i begge sagerne; i sagen med nr. 0045 er det i forhørsnotatet nævnt at der var tale om gentagne manglende efterkommelse af personalets anvisninger. For så vidt angår det andet tilfælde fremgår det ikke at der var tale om (oftere) gentagne forseelser, og jeg går derfor (også ud fra beskrivelsen af det indberettede) ud fra at arresthuset anså dette tilfælde for et groft tilfælde.

Jeg tog ikke (i øvrigt) stilling til udmålingen af disciplinærstraffen i de konkrete tilfælde, men jeg bad arresthuset om at sende mig en kopi af det normalreaktionsskema som der var henvist til i det ene tilfælde.

Dette normalreaktionsskema er vedlagt. Der er tale om vejledende normalreaktioner i disciplinærsager for arresthusene i Syd- og Sønderjylland og på Fyn der er udfærdiget af arrestinspektøren den 1. juli 2008.

Jeg har noteret mig at der er udfærdiget vejledende retningslinjer om udmålingen af disciplinærstraf for arresthusene i Syd- og Sønderjylland og på Fyn.

De vejledende retningslinjer består af en indholdsfortegnelse og et normalreaktionsskema med overskrifterne "Forseelse", "Reaktion", "Andet" og "Hjemmel". Skemaet er herefter inddelt i overensstemmelse med indholdsfortegnelsen. Der er ingen generel indledning.

I visse situationer er det i retningslinjerne nævnt at der vil ske inddragelse af ulovlige effekter med henblik på konfiskation hos politiet, og i andre tilfælde at der vil ske konfiskation. Ved konfiskation er der henvist til straffuldbyrdelseslovens § 73, stk. 1 og 2. Der er ingen sondring mellem varetægtsarrestanter og afsonere.

Som nævnt ovenfor indeholder straffuldbyrdelseslovens § 73 ikke hjemmel til konfiskation over for varetægtsarrestanter. Jeg går ud fra at arrestinspektøren vil overveje at præcisere retningslinjerne på dette punkt.

Under "Andet" (dvs. andre reaktioner i anledning af det disciplinære forhold) er visse steder (f.eks. s. 19 om besiddelse af hårde stoffer) nævnt "Udelukkelse fra styrketræning i 6 uger". I en note er anført at en sådan udelukkelse i mange tilfælde må anses for en strengere straf end den idømte strafcelle. Det anbefales derfor at udelukke indsatte fra at deltage i styrketræning hvis de lokale forhold giver mulighed for det.

Jeg beder arrestinspektøren om at oplyse hjemmelsgrundlaget for en sådan udelukkelse fra styrketræning.

Jeg har ikke (i øvrigt) foretaget en nærmere gennemgang af disse retningslinjer. Jeg beder direktoratet om at oplyse om direktoratet har foretaget en sådan gennemgang, og om direktoratet i så fald har haft bemærkninger hertil.

Ad punkt 6.7. Kompetence

Alle afgørelserne var truffet af enten arrestforvareren eller overvagtmesteren som jeg gik ud fra at kompetencen til at træffe afgørelser i disciplinærsager var delegeret til. Jeg bad om oplysning om hvorvidt der var fastsat regler om denne delegation.

Arrestinspektøren har vedlagt "Delegationsregler for arresthusene i Syd- og Sønderjylland og Fyn" af 1. april 2008.

Jeg har noteret mig at der er fastsat regler om delegation og indholdet af disse regler.

Jeg bad også om oplysning om ledelsens tilsyn med disciplinærstrafområdet.

Arrestinspektøren har oplyst at arrestinspektøren i henhold til resultatkontrakten for 2010 mellem områdets arresthuse og direktoratet er forpligtet til at foretage stikprøvevis kontrol af brugen af forhørsprotokollen og normalreaktionsskemaet i områdets arresthuse.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

I sagen om min inspektion den 7. oktober 2008 af Arresthuset i Svendborg har arrestinspektøren oplyst at det er hensigten at der 2 gange om året foretages gennemgang af disciplinærsager mv. i arresthusene i Syd- og Sønderjylland samt på Fyn. Ved første gennemgang af sagerne vil der blive set på de sager der er oprettet i løbet af kalenderåret, dog som udgangspunkt højst 10 sager i hver kategori. Der vil i forbindelse

med gennemgangen blive lavet et notat med de bemærkninger hver enkelt sag har givet anledning til. Herefter vil der blive afholdt et møde med sagsbehandlerne (arrestforvarere og overvagtimestre) hvor bemærkningerne vil blive gennemgået og drøftet. Arresthuset vil modtage en kopi af noterne.

Direktoratet har henholdt sig hertil. Direktoratet har samtidig oplyst at direktoratet har meddelt arrestinspektøren at han bør sikre at institutionerne inddrager arrestinspektøren i behandlingen af en disciplinærsag hvis der i den konkrete sag er tvivl om hvad der kan anses for bevist eller om hvilke bestemmelser der kan anses for overtrådt, jf. disciplinærvejledningen pkt. 2. Det fremgår også af de delegationsregler som arrestinspektøren har udfærdiget.

Jeg har noteret mig det oplyste og beder om at blive underrettet om resultatet af arrestinspektørens gennemgang af disciplinærsager i Arresthuset i Assens.

Ad punkt 6.8. Protokollen

De forhørsnotater som jeg havde modtaget, var udskrevet den 8. oktober 2008 til brug for min anmodning om at låne sagerne. Jeg kunne således ikke se om arresthuset havde skrevet notaterne ud i tidsmæssig forbindelse med forhøret og herefter indsat dem i ringbind eller tilsvarende, men det gik jeg ud fra. Jeg bad dog om oplysning herom.

Arrestinspektøren har oplyst at arresthuset skriver notaterne ud i tidsmæssig forbindelse med forhøret hvorefter de indsættes i ringbind. Det fremgår også af de kopier af (forhørs)notaterne som jeg har modtaget med arrestinspektørens e-mail af 9. februar 2010.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Hvis forhørsnotaterne – som jeg antog – løbende printes ud og indsættes i ringbind, bad jeg arresthuset om at oplyse hvordan sidenummereringen i denne protokol (ringbindet) foregår.

Arrestinspektøren har bekræftet min antagelse og har oplyst at nummereringen sker fortløbende.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Direktoratet havde i sagen om min inspektion af Arresthuset i Helsingør oplyst at kravet i vejledningens pkt. 10 om markering med lodret streg på ikke-udfyldte sider af notatet fortsat gælder uanset at det ikke er muligt efterfølgende at ændre i et forhørsnotat der er skrevet i klientsystemet. Jeg bad derfor arresthuset om at oplyse om der i forbindelse med udskrivning og indsættelse af forhørsnotater i ringbind foretages markering med en lodret streg på ikke-udfyldte sider.

Arrestinspektøren har oplyst at arresthuset foretager en sådan markering med en lodret streg på ikke-udfyldte sider inden notatet sættes i ringbind. Det fremgår også af (noget af) det materiale som jeg har modtaget med e-mailen af 9. februar 2010.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Direktoratet har til alle ovenstående punkter om protokollen tilføjet at direktoratet i skrivelse af 6. november 2007 har meddelt institutionerne at direktoratet nu anser den sikkerhed der er forbundet med den "elektroniske protokol", for at være tilfredsstillende og formentlig endda at overstige sikkerheden ved en papirprotokol. Direktoratet havde derfor besluttet at kravet om en protokol i bekendtgørelsens § 8 fremover anses for opfyldt ved den elektroniske registrering af bødeforelæg og forhør, og at kravet om at føre protokol i papirform som følge heraf bortfalder. Direktoratet har gjort arresthuset opmærksom herpå.

Jeg har noteret mig det oplyste.

I et enkelt tilfælde havde den indsatte ikke godkendt gengivelsen af sin forklaring, men han havde erkendt forholdet. Jeg bad om at få oplyst om den indsatte angav en grund til at han ikke kunne eller ville godkende gengivelsen af sin forklaring.

Arrestinspektøren har oplyst at den indsatte ikke angav nogen grund til at han ikke ville godkende gengivelsen af sin forklaring. Direktoratet har udtalt at direktoratet ikke har bemærkninger hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste – som heller ikke giver mig anledning til bemærkninger.

Den der har indberettet det disciplinære forhold, og andre der har været involveret i forholdet, må ikke overvære forhøret, jf. disciplinærstrafvejledningens pkt. 8, 2. pkt. Er der ikke andre personalemedlemmer til stede, bør forhøret udsættes medmindre den indsatte ønsker forhøret gennemført, eller særlige omstændigheder taler imod udsættelse.

I et af tilfældene var vidnet den samme som skrev den underliggende rapport. Jeg bad arresthuset om at oplyse om der forelå særlig omstændigheder der talte imod en udsættelse af forhøret.

Arresthuset har oplyst at disciplinærsager som udgangspunkt behandles samme dag. Da der kun er 2 ansatte på tjeneste, kan det forekomme at de der har været involveret i forholdet, også overværer forhøret. I den konkrete sag ville arresthuset på grund af sagens grovhed (6,5 gram hash fordelt i 9 salgspakker og gemt i fugen i væggen) ikke udsætte forhøret.

Arrestinspektøren har efterfølgende over for direktoratet beklaget at forhøret ikke blev udskudt til et senere tidspunkt. Arresthuset vil bestræbe sig på at undgå at noget lignende finder sted i fremtiden.

Direktoratet har henholdt sig til denne beklagelse.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder beklagelsen.

Ad punkt 6.10.1. Konfiskation

Der var ikke oplysning om at arresthuset havde foretaget konfiskation i nogen af sagerne, men i de tilfælde hvor disciplinærsagen omhandlede genstande, var de nævnt under punktet om afgørelse og grundlag i sagerne. På nær i et tilfælde fremgik det også at genstandene var vedlagt. Jeg bad om oplysning om hvad der var sket med disse genstande.

Arrestinspektøren har oplyst at arresthuset destruerer hashblandinger, mens hashklumper i alle tilfælde overdrages til politiet sammen med en politianmeldelse.

Direktoratet har hertil anført følgende:

”Der skal, som det fremgår af direktoratets skrivelse af 28. juli 2004, ske politianmeldelse af ethvert fund af euforiserende stoffer, herunder hash.

Ethvert fund af euforiserende stoffer, herunder også såkaldte hashblandinger, bør herefter overdrages til politiet i forbindelse med politianmeldelsen. Direktoratet finder det beklageligt, at dette ikke er sket. Direktoratet har meddelt arrestinspektøren bedet dette.”

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra at arresthuset har ændret praksis i overensstemmelse med direktoratets tilkendegivelse.

Jeg bad om oplysning om hvorvidt der var indgivet politianmeldelse i de konkrete sager om fund af euforiserende stoffer. Hvis det var tilfældet, bad jeg også om at få oplyst om politiet i den forbindelse var orienteret om udfaldet af disciplinærsagen.

Arrestinspektøren har oplyst at der i de konkrete tilfælde er indgivet politianmeldelse, og at politiet altid orienteres om udfaldet af disciplinærsagen. Det materiale som jeg har modtaget med arrestinspektørens e-mail af 9. februar 2010, omfatter også kopi af to politianmeldelser (i sagen med nr. 0057 og en anden sag, nr. 0059, der ikke indgik i min gennemgang, men var blandt det materiale som jeg tidligere har modtaget). Ved fremsendelsen til politiet er der også vedlagt udskrift af forhørsnotatet i sagen.

Der er ikke vedlagt kopi af politianmeldelser i 2 andre sager hvor der blev fundet hashklumper på henholdsvis ca. 5 og 6,5 gram (nr. 0050 og 0055).

Jeg lægger ud fra det oplyste til grund at der også blev indgivet politianmeldelser i disse 2 tilfælde, og jeg går ud fra at det er en fejl at jeg ikke har modtaget kopi af politianmeldelserne i disse sager.

Jeg har i øvrigt noteret mig det oplyste – og går ud fra at der er gjort notat om orientering af den indsatte om politianmeldelsen i den indsatte personjournal, jf. disciplinærstrafvejledningens pkt. 11, sidste punktum.

Ad punkt 6.10.2. Modregning af erstatning

Der var foretaget modregning for erstatning i 2 tilfælde. Jeg lagde umiddelbart til grund at der var tale om en varetægtsarrestant i det ene tilfælde. Hvis jeg havde ret i denne antagelse, og den indsatte ikke havde samtykket i modregningen, havde der ikke været hjemmel til denne modregning. Jeg bad arresthuset om at oplyse om min antagelse var korrekt, og hvad det jeg havde anført, i givet fald gav anledning til.

Arrestinspektøren har oplyst at den pågældende gav samtykke til modregningen, men at det ved en fejl ikke er noteret i forhørsnotatet.

Direktoratet har meddelt arrestinspektøren at direktoratet anser det for beklageligt at der ikke er gjort notat om samtykket.

Jeg har noteret mig at den indsatte gav samtykke til modregningen og er enig i at det er beklageligt at der ikke er gjort notat om dette samtykke.

Ad punkt 6.11. Klagevejledning og domstolsprøvelse

Der var givet vejledning om adgang til domstolsprøvelse i de 2 tilfælde hvor den indsatte blev pålagt at betale erstatning. Erstatningsbeløbene var i de 2 sager fastsat til henholdsvis "30000" og "15000" kr.

Jeg gik ud fra at der manglede et komma i sagerne, men bad om oplysning herom.

Arrestinspektøren har oplyst at erstatningsbeløbene er henholdsvis 300,00 kr. og 150,00 kr.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Hvis min antagelse om at der i sidstnævnte tilfælde var tale om en afsoner, var korrekt, bad jeg endvidere om oplysning om vejledningen om domstolsprøvelse i dette tilfælde i forhold til den beløbsgrænse der er angivet i straffuldbyrdelseslovens § 112, nr. 5.

Arrestinspektøren har bekræftet at der var tale om en afsoner. Vicearrestinspektøren har telefonisk over for direktoratet beklaget at der ved en fejl er givet vejledning om domstolsprøvelse. Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder beklagelsen for så vidt angår vejledningen om domstolsprøvelse i sidstnævnte tilfælde.

Opfølgning

Jeg afventer underretning om resultatet af dels direktoratets behandling af ansøgningen om særbevilling til udskiftning af celleinventar, jf. pkt. 2.2, dels arrestinspektørens gennemgang af disciplinærsager i arresthuset, jf. pkt. 6.7. Jeg afventer desuden modtagelsen af den reviderede husorden, jf. pkt. 5.2. Jeg betragter i øvrigt herefter inspektionssagen som afsluttet.

Underretning

Denne rapport sendes til Arresthuset i Assens, Arrestinspektøren for Syd- og Sønderjylland og Fyn, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arresthuset.

Lenart Frandsen
Inspektionschef